

BỘ Y TẾ

Số: 1613/2002/QĐ-BYT

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 3 tháng 5 năm 2002

QUYẾT ĐỊNH

Về việc Phê duyệt Kế hoạch hành động quốc gia về tăng cường công tác điều dưỡng - hộ sinh, giai đoạn 2002-2010

BỘ TRƯỞNG BỘ Y TẾ

Căn cứ Nghị định số 68/CP ngày 11/10/1993 của Chính phủ quy định chức năng nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức bộ máy Bộ Y tế.

Căn cứ quyết định số 35/2001/QĐ-TTg ngày 19/3/2001 của Chính phủ phê duyệt Định hướng chiến lược công tác chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân giai đoạn 2001-2010.

Theo đề nghị của Chủ tịch Hội Điều dưỡng Việt Nam tại công văn số 13/VPH ngày 7/3/2002 của Hội Điều dưỡng Việt nam về đề xuất kế hoạch tăng cường dịch vụ điều dưỡng-hộ sinh.

Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ Điều trị, Vụ trưởng Vụ Bảo vệ Bà mẹ trẻ em-kế hoạch hoá gia đình, Vụ trưởng Vụ Tổ chức cán bộ Bộ Y tế.

QUYẾT ĐỊNH

Điều 1. Phê duyệt Kế hoạch hành động quốc gia về tăng cường công tác Điều dưỡng - Hộ sinh, giai đoạn 2002-2010 (có văn bản kèm theo).

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực sau 15 ngày kể từ ngày ký ban hành.

Điều 3. Các ông, bà: Chánh văn phòng, Chánh thanh tra, Vụ trưởng Vụ Điều Trị, Vụ trưởng Vụ Bảo vệ Bà mẹ trẻ em - kế hoạch hoá gia đình, Vụ trưởng Vụ Kế hoạch, Vụ trưởng Vụ Tổ chức cán bộ, Vụ trưởng Vụ Khoa học đào tạo, Vụ trưởng Vụ Pháp chế, Vụ trưởng các Vụ thuộc Bộ Y tế, Cục trưởng Cục Quản lý dược Việt Nam, Cục trưởng Cục Quản lý chất lượng vệ sinh an toàn thực phẩm, Thủ trưởng các đơn vị

trực thuộc Bộ Y tế, Giám đốc Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này.

KT. BỘ TRƯỞNG BỘ Y TẾ

THỨ TRƯỞNG

(Đã ký)

Lê Ngọc Trọng

KẾ HOẠCH HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA

VỀ TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC ĐIỀU DƯỠNG - HỘ SINH, GIAI ĐOẠN 2002-2010

(Ban hành kèm theo Quyết định của Bộ trưởng Bộ Y tế số: 1613/2002/QĐ- BYT, ngày 3 tháng 5 năm 2002)

Sức khỏe là một trong những niềm hạnh phúc lớn nhất của mỗi con người và mỗi gia đình. Đảng ta luôn khẳng định con người là nhân tố hàng đầu, là tài sản quý báu nhất, quyết định sự phát triển của đất nước. Vì vậy, đầu tư cho sức khỏe là đầu tư cho sự phát triển về kinh tế và xã hội của đất nước, nâng cao chất lượng cuộc sống cho mỗi cá nhân và gia đình.

Điều dưỡng và hộ sinh đã đóng góp vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng chăm sóc người bệnh tại bệnh viện và đưa các dịch vụ chăm sóc hướng về cộng đồng nhất là các vùng khó khăn. Trong thập kỷ vừa qua, Bộ Y tế luôn quan tâm xây dựng hệ thống điều dưỡng - hộ sinh thành một mạng lưới từ trung ương đến các cơ sở y tế. Vì vậy, chất lượng khám chữa bệnh đã được nâng lên nhờ chăm sóc có hiệu quả.

Tuy nhiên công tác điều dưỡng - hộ sinh cũng còn nhiều tồn tại và bất cập. Để tiếp tục phát huy sự đóng góp của điều dưỡng -hộ sinh vào việc thực hiện các mục tiêu của ngành y tế, "**Kế hoạch hành động tăng cường công tác điều dưỡng - hộ sinh, giai đoạn 2002-2010**" là một trong những nội dung nhằm triển khai thực hiện Chiến lược chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân đã được Chính phủ phê duyệt.

I. CÁC CƠ SỞ PHÁP LÝ:

- (1) Nghị Quyết Hội nghị lần thứ tư của Ban chấp hành Trung ương Đảng khoá VII về những vấn đề cấp bách trong sự nghiệp chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân.
- (2) Chỉ thị số 06-CT/TW của Ban chấp hành TW về củng cố và hoàn thiện mạng lưới y tế cơ sở.
- (3) Quyết định số 35/2001/QĐ-TTg ngày 19.3..2001 của Thủ tướng Chính Phủ, phê duyệt Chiến lược bảo vệ và chăm sóc sức khỏe nhân dân giai đoạn 2001-2010.
- (4) Quyết định số 136/2000/QĐ-TTg ngày 28/11/2000 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược Quốc gia về chăm sóc sức khỏe sinh sản, giai đoạn 2001-2010.
- (5) Quyết định 1895/1997/BYT-QĐ, ngày 19/9/1997 của Bộ trưởng Bộ y tế ban hành Quy chế bệnh viện.
- (6) Quyết định 356/BYT-QĐ, ngày 14/3/1992 của Bộ trưởng Bộ Y tế về thành lập Phòng Y tá trong Vụ Điều trị.
- (7) Quyết định số 370/2002/QĐ-BYT ngày 7/2/2002 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc ban hành chuẩn quốc gia về y tế, giai đoạn 2001-2010.
- (8) Nghị quyết số 54.12, ngày 21/5/2001 của Hội đồng Y tế thế giới về Chiến lược tăng cường dịch vụ điều dưỡng - hộ sinh toàn cầu.

II. CÔNG TÁC ĐIỀU DƯỠNG-HỘ SINH TRONG NHỮNG NĂM VỪA QUA.

1. Những thành tựu:

Được sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, các cơ quan và Bộ Y tế, trong những năm qua chuyên ngành điều dưỡng - hộ sinh đã đạt được những thành tựu đáng kể và đóng góp một phần không nhỏ vào việc nâng cao sức khỏe nhân dân.

1.1 Về tổ chức mạng lưới: Hệ thống tổ chức quản lý điều dưỡng - hộ sinh đã được thành lập ở các cấp. Tại Bộ Y tế, có Phòng y tá-điều dưỡng trong Vụ Điều trị. Các Sở Y tế tỉnh thành phố trực thuộc trung ương (được gọi chung là tỉnh) có các Điều dưỡng trưởng của Sở y tế là Phó phòng Nghiệp vụ Y. Các Bệnh viện trung ương và bệnh viện tỉnh có Phòng Y tá

- Điều dưỡng, các bệnh viện khác có tổ Y tá - Điều dưỡng.

1.2 Về chất lượng chăm sóc: Đã được tăng cường thông qua việc thực hiện Quy chế chăm sóc người bệnh toàn diện và đổi mới phương thức phân công chăm sóc, sự

phát triển của các trung tâm y tế chuyên sâu đã giúp điều dưỡng - hộ sinh nâng cao kỹ năng. ở cộng đồng, điều dưỡng - hộ sinh đã có nhiều đóng góp vào các chương trình chăm sóc sức khỏe sinh sản, tiêm chủng mở rộng, các chương trình lao, phong, tâm thần, chăm sóc người bệnh HIV/AIDS, chăm sóc người cao tuổi, vệ sinh môi trường và giáo dục sức khỏe.

1.3 Vai trò, vị trí và chức năng của điều dưỡng - hộ sinh đã được thay đổi và mở rộng: không chỉ thực hiện phụ thuộc mà chủ động chăm sóc, phối hợp với thầy thuốc trong công tác điều trị, tư vấn và giáo dục sức khỏe. Sự thay đổi chức năng này đã tăng thêm vai trò của người điều dưỡng- hộ sinh trong xã hội và trong ngành Y tế.

1.4 Về đào tạo nguồn nhân lực: Trong thập kỷ vừa qua, ngoài việc đào tạo điều dưỡng - hộ sinh sơ học và trung học Bộ Y tế đã chú trọng việc đào tạo điều dưỡng - hộ sinh có trình độ cao đẳng và đại học ở trong nước và đào tạo trên đại học ở nước ngoài.

1.5. Hội Điều dưỡng Việt Nam và Hội NHS Việt Nam đã nâng cao vai trò tự quản, tư vấn phản biện, tập hợp hội viên, tranh thủ được nhiều sự giúp đỡ trong nước và quốc tế và góp phần cùng Bộ Y tế bồi dưỡng, nâng cao trình độ điều dưỡng - hộ sinh, động viên điều dưỡng - hộ sinh hoàn thành tốt chức năng, nhiệm vụ trong công tác chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân.

2. Những tồn tại và thách thức:

2.1. Nhân lực điều dưỡng - hộ sinh thiếu về số lượng, yếu về chất lượng và chưa cân đối về cơ cấu. Hệ thống Điều dưỡng - hộ sinh trưởng còn nhiều hạn chế về trình độ, đa số chưa được đào tạo về quản lý chăm sóc người bệnh.

2.2. Hệ thống đào tạo chưa được chuẩn hoá. Thiếu giáo viên điều dưỡng -hộ sinh có trình độ đại học và trên đại học. Cơ sở thực hành còn nhiều hạn chế và chưa phát triển hệ thống đào tạo chuyên khoa.

2.3. Các kỹ thuật thực hành chăm sóc chưa được chuẩn hóa và xây dựng thành những qui trình chuẩn. Chăm sóc toàn diện mới bắt đầu, các chăm sóc cơ bản cho người bệnh còn giao phó nhiều cho người nhà. Công tác điều dưỡng- hộ sinh nông thôn và chăm sóc tại gia đình chưa được phát triển.

2.4. Chưa có một hệ thống chính sách đầy đủ. Thiếu chính sách thu hút nghề nghiệp và chưa tập trung đầu tư toàn diện, đặc biệt đầu tư về tài chính cho chuyên ngành điều dưỡng - hộ sinh.

III. MỤC TIÊU ĐẾN NĂM 2010.

1. Mục tiêu chung đến năm 2010:

Mục tiêu đến năm 2010 là bảo đảm cho người bệnh được chăm sóc toàn diện tại các cơ sở y tế và mở rộng dịch vụ chăm sóc đến các gia đình và cộng đồng, chất lượng chăm sóc phải đạt trình độ ngang tầm với các nước trong khu vực và từng bước hội nhập với các nước trên thế giới.

2. Mục tiêu cụ thể:

2.1. Kiện toàn hệ thống tổ chức điều dưỡng-hộ sinh từ trung ương đến địa phương và phát triển nguồn nhân lực để tăng cường chất lượng chăm sóc.

2.2. Hoàn thiện các chế độ, chính sách cho điều dưỡng - hộ sinh.

2.3. Xây dựng hệ thống đào tạo đạt trình độ và chuẩn mực tương đương các nước trung bình trong khu vực.

2.4. Đầu tư nguồn lực để thực hiện chăm sóc người bệnh toàn diện ở bệnh viện và đưa các dịch vụ chăm sóc hướng về cộng đồng, các vùng khó khăn.

2.5. Chuẩn hoá quy trình thực hành của điều dưỡng - hộ sinh.

2.6. Mở rộng hợp tác quốc tế để phát triển chuyên ngành điều dưỡng - hộ sinh.

2.7. Xây dựng chính sách quan tâm đến đời sống, vật chất và tinh thần của điều dưỡng -hộ sinh.

3. Các chỉ số cụ thể để phấn đấu, theo dõi và đánh giá (theo phụ lục đính kèm).

IV. CÁC GIẢI PHÁP

1. Kiện toàn hệ thống tổ chức và phát triển nhân lực.

1.1. Thành lập Hội đồng tư vấn điều dưỡng-hộ sinh quốc gia: đề tư vấn cho Bộ Y tế về chính sách và tiêu chuẩn hành nghề điều dưỡng - hộ sinh làm cơ sở cho việc đào tạo, giám sát, kiểm tra, đánh giá, khen thưởng và sử dụng.

1.2. Tăng cường thêm nhân lực và nhiệm vụ để Phòng y tá- điều dưỡng Vụ Điều trị phát huy vai trò quản lý, điều hành và giám sát. Trong Vụ Điều trị phấn đấu có một